

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/196/2018
Identifikačné číslo spisu:	2316222445
Dátum vydania rozhodnutia:	29.11.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Katarína Slováčková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:2316222445.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa E. G., bytom H. XXX, zastúpeného JUDr. Ľudovítom Štanglovičom, advokátom so sídlom v Šali, Jarmočná 2264/3, proti manželke L. G., bytom H. XXX, zastúpenej JUDr. Mariánom Bafncom, advokátom so sídlom vo Vrábľoch, Levická 598, o rozvod manželstva, vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 15 Pc 22/2016, o dovolaní manželky proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo 4. apríla 2018 sp. zn. 11 CoP 241/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Galanta (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 29. júna 2017 č. k. 15 Pc 22/2016-39 manželstvo účastníkov konania uzavreté 8. februára 1986, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Galanta, vo zväzku VI, ročník 1986, na strane 93, pod poradovým číslom X, rozviedol. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu nárok.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo 4. apríla 2018 sp. zn. 11 CoP 241/2017 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil. Odvolacie námietky manželky nepovažoval odvolací súd za relevantné prívodiť zmenu rozhodnutia. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v celom rozsahu potvrdil, v celom rozsahu sa stotožnil s jeho odôvodnením a poukázal na správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP). O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 Civilného mimosporového konania (ďalej len „CMP“).

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie manželka, prípustnosť ktorého odôvodnila

ustanovením § 420 písm. f/ CSP, t. j. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Má tiež za to, že rozsudok odvolacieho súdu zároveň spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci; nie sú splnené zákonné znaky potrebné k rozvodu manželstva. Uviedla, že odvolací súd v napádanom rozsudku vychádzal a prihliadal výhradne na tvrdenia navrhovateľa, pričom jej dôvodnú argumentáciu žiadnym spôsobom nezohľadnil. Namietla právne závery súdov nižších inštancií ako predčasné a nemajúce oporu vo vykonanom dokazovaní. Vyjadrenia či ústne prejavy účastníkov na pojednávaní boli protichodné, a preto tvrdí, že bolo nutné vykonať ďalšie dokazovanie potvrdzujúce pravdivosť tvrdení účastníkov. Súčasný stav medzi navrhovateľom a manželkou je taký, že navrhovateľ manželku ako i spoločné deti neustále navštevuje, sú v neustálom kontakte, čo je neklamným znakom toho, že navrhovateľ má záujem na udržaní blízkych rodinných väzieb; nemá v úmysle sa manželke a deťom definitívne odcudiť. Manželka má za to, že rozvod manželstva s navrhovateľom za daných okolností, kedy sa ich vzťah opätovne zlepšil, nie je správnym riešením, berúc do úvahy skutočnosť, že chýba podstatný dôvod na rozvod manželstva, ktorým je trvalý rozvrat vzťahov. Na základe uvedeného navrhla, aby dovolací súd po preskúmaní a zistení podmienok na zmenu napadnutého rozsudku vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Navrhovateľ vo vyjadrení k dovolaniu manželky uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s rozhodnutiami súdov nižších inštancií. K obnoveniu spolužitia manželov ani k nijakému inému zlepšeniu vzťahov medzi manželmi nedošlo a navrhovateľ naďalej trvá na rozvode manželstva, keďže vzťahy medzi manželmi sú trvalo rozvrátené. Navrhoval, aby dovolací súd dovolanie manželky odmietol ako neprípustné, prípadne zamietol ako nedôvodné.

5. Konanie o rozvod manželstva je mimosporovým konaním, ktoré je s účinnosťou od 1. júla 2016 upravené samostatne v ustanoveniach § 92 a nasl. CMP.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastník zastúpený v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorého neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť (§ 447 písm. c/ CSP).

7. Najvyšší súd v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane (viď napríklad sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014) uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred civilným súdom, vrátane dovolacieho konania (m. m. I. ÚS 4/2011).

8. Všeobecným predpisom upravujúcim civilný proces je CSP. Tento kódex obsahuje tiež všeobecnú úpravu dovolania, podmienok jeho prípustnosti a dovolacieho konania (viď najmä § 419 až § 457 CSP). CMP obsahuje osobitnú úpravu (aj dovolania a podmienok jeho prípustnosti), ktorá sa vzťahuje na veci v pôsobnosti tohto procesného predpisu (viď § 76 a § 77 CMP).

9. Podľa CMP súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone (viď ustanovenie § 1 CMP). Vzájomný vzťah medzi CMP a CSP je vymedzený v § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého „na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak“. To platí i pre konanie o dovolaní.

10. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu ešte pred 30. júnom 2016 dospela k záveru, podľa ktorého tzv. vada zmätočnosti (§ 237 Občianskeho súdneho poriadku) nezakladá prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bolo manželstvo rozvedené (viď R 59/2006). Favorizoval sa tu záujem na zachovaní stavu právnej istoty a nezmeniteľnosti rozhodnutí, po ktorých mohlo dôjsť k vzniku

nových rodinných vzťahov. Pri prijímaní tohto záveru bola zohľadnená tiež rovina historická - ani pred rokom 1992 nebola totiž prípustná sťažnosť pre porušenie zákona proti rozsudku, ktorým bolo vyslovené, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je (viď § 236 ods. 3 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku v znení do 1. januára 1992).

11. V zmysle § 76 CMP dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. Ustanovenie § 76 CMP vymedzuje prípady, v ktorých (v pôsobnosti tohto zákona) dovolanie prípustné nie je; neupravuje teda, kedy (v pôsobnosti tohto zákona) je dovolanie prípustné. Z uvedeného vyplýva, že v danom prípade dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza. Ustanovenie § 76 CMP, ktoré treba považovať za osobitné ustanovenie vo vzťahu k (všeobecnej) úprave dovolania obsiahnutej v CSP, jednoznačne stanovuje prípady, v ktorých dovolanie nie je prípustné, a to ani z dôvodov zakladajúcich prípustnosť dovolania, ktoré inak upravuje všeobecný procesný predpis.

12. Občianskoprávne kolégium najvyššieho súdu prijalo 26. apríla 2017 stanovisko publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 20/2017, ktorého právna veta znie: „Prípustnosť dovolania podaného od 1. júla 2016 proti uzneseniu vydanému odvolacím súdom v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania je v zmysle § 76 Civilného mimosporového poriadku vylúčená a nemôže ju založiť ani prípadná procesná vada konania uvedená v § 420 Civilného sporového poriadku“.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené možno uzavrieť, že prípustnosť dovolania manželky podaného po 1. júli 2016 proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, je v zmysle § 76 CMP vylúčená a nemôžu ju založiť ani prípadné procesné vady konania uvedené v § 420 CSP a rovnako ani prípadné nesprávne právne posúdenie v zmysle § 421 ods. 1 CSP.

14. Najvyšší súd preto dovolanie manželky ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP, a to bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

15. Dovolací súd o nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 52 CMP a § 451 ods. 3 CSP.

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.